

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Petrem Sedlákem, Ph.D. ve věci

žalobce: **R. Ž.**, narozen dne
bytem
zastoupen advokátem JUDr. Jiřím Lopojdou
sídlem Solniční 239/11, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor dopravy**
sídlem Žerotínovo nám. 449/3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2018, č. j. JMK 9221/2018, sp. zn. S-JMK 177975/2017/OD/Op

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 17. 1. 2018, č. j. JMK 9221/2018, sp. zn. S-JMK 177975/2017/OD/Op, se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 13 200 Kč, a to k rukám zástupce žalobce JUDr. Jiřího Lopojdou, advokáta se sídlem Brno, Solniční 11, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 22. 1. 2018 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2018, č. j. JMK 9221/2018, sp. zn. S-JMK

177975/2017/OD/Op (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Brna, odbor dopravněsprávních činností (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 30. 11. 2017, č. j. ODSČ 12171/16-21, sp. zn. ODSČ 12171/16-DOL/PŘ (dále též „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“).

2. Správní orgán prvního stupně shledal žalobce vinným tím, že do 10 pracovních dnů ode dne 3. 7. 2015, kdy prodal vozidlo tovární značky, reg. značky, nepodal u obecního úřadu obce s rozšířenou působností žádost o zápis změny vlastníka silničního vozidla v registru silničních vozidel. Žalobce prodal výše uvedené vozidlo panu J. A. V registru silničních vozidel je jako vlastník vozidla zapsán ode dne 1. 10. 2008 žalobce. Přestupek byl zjištěn dne 11. 4. 2016 na Obvodním oddělení policie Brno-Komárov, Zvonařka 18, Brno. Svým jednáním tak porušil § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění účinném do 30. 6. 2017 (dále jen „zákon o podmínkách provozu“), tedy do 10 pracovních dnů ode dne převodu vlastnického práva k silničnímu vozidlu nepodal u obecního úřadu obce s rozšířenou působností žádost o zápis změny vlastníka silničního vozidla, čímž se dopustil z nedbalosti přestupku dle § 83 odst. 1 písm. b) zákona o podmínkách provozu, a proto mu dle § 83 odst. 2 stejného zákona v souladu s § 11 a § 12 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. 6. 2017 (dále jen „zákon o přestupcích“) správní orgán prvního stupně uložil pokutu ve výši 1 000 Kč a dle § 79 odst. 1 zákona o přestupcích povinnost nahradit náklady řízení v částce 1 000 Kč.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce odůvodnil žalobu tím, že napadené rozhodnutí je nezákonné, a to předně proto, že žalovaný převzal ryze formálně vymezený skutkový stav z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Dále zpochybnil úvahu žalovaného o tom, že by měl žalobce bez ohledu na zplnomocnění pana J. A. povinnost osobně podat žádost o zápis změny vlastníka vozidla v registru silničních vozidel. V souvislosti s tímto upozornil na velice stručné a zcela formální závěry o žalobcově zavinění, když žalovaný pouze konstatoval, že došlo k „*naplnění subjektivní stránky přestupku*“. S tímto žalobce odkázal na judikaturu soudů, která pojednává o podmínkách existence zavinění z nedbalosti (např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 9. 2001, sp. zn. 3 Tz 182/2001, publ. pod č. 43/2002 Rt). Jestliže tedy žalobce nevěděl a ani nemohl vědět, že může být způsoben určitý následek (tedy skutečnost, že pan J. A. v rozporu s dohodou o plné moci přepis vozidla neprovede a namísto toho jej převede třetí osobě), nemohl být naplněn formální znak skutkové podstaty přestupku pro absenci zavinění (např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 3. 2009, sp. zn. 8 Tdo 250/2009). Dle žalobcova názoru pak nebylo jeho povinností domýšlet všechny možné a teoreticky myslitelné důsledky, jež by souvisely s porušením závazku zmocněného pana J. A. Stejně tak měl za to, že se v dané věci jednalo o nepředvídatelný příčinný průběh, za jehož následek dle judikatury soudů pachatel neodpovídá. Opačný závěr uvedený v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, který žalovaný bez dalšího převzal do napadeného rozhodnutí, týkající se důvěryhodnosti zplnomocněné osoby, považoval žalobce za rozporný se zásadou *presumptio boni viri* judikovanou Ústavním soudem v nález ze dne 26. 11. 2009, sp. zn. III. ÚS 2042/08. K tomu žalobce doplnil, že je vždy nutné otázku zavinění posuzovat podle toho, jak se situace jevila pachateli (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 5 Tdo 540/2012).

4. Pro komplexní zhodnocení jeho zavinění žalobce následně stručně zrekapituloval jeho snahu realizovat nápravné opatření spočívající v podání nové žádosti o zápis změny vlastníka předmětného vozidla do registru silničních vozidel, jejíž provedení však s ohledem na skutkové okolnosti případu není možné. Na tomto místě také upozornil, že správní orgány trvaly na tom, že se dopustil „trvajících deliktů“, jehož ukončení ale není v jeho moci, přičemž není ani takto vyjádřen ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Stejně tak správním orgánům vytkl tu skutečnost, že mu žádným způsobem ani nenaznačily, jak má tento protiprávní stav ukončit. V souvislosti s tímto apeloval na Ústavním soudem judikovanou povinnost šetřit základní práva jednotlivců a spravedlivě řešit každý jednotlivý případ (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 7. 4. 2010, sp. zn. I. ÚS 22/10), a naopak se zdržet přespříliš formalistického výkladu zákonných ustanovení.
5. Odůvodnění naplnění materiální stránky přestupku považoval žalobce pouze za zdánlivě přiléhavé. Tato dle jím citované judikatury správních soudů představuje materiální korektiv, který má zabránit přijímání absurdních či nespravedlivých řešení. Právě prostřednictvím tohoto institutu dochází k naplňování zásady subsidiarity trestní represe a vnášení prvku racionality do rozhodovacího procesu. Žalobce přitom považoval materiální stránku posuzovaného přestupku i přes tvrzení správních orgánů za nenaplněnou a upozornil, že se žalovaný ani nezabýval soudy judikovanými okolnostmi, které by společenskou škodlivost předmětného přestupku snižovaly.
6. Na závěr žalobce vyjádřil své přesvědčení, že správní orgány porušily jeho základní právo neobviňovat sám sebe, když jako podklad pro zahájení řízení o přestupku byla použita jeho výpověď ze dne 11. 4. 2016 v jiné věci před policejním orgánem a jeho následné pokusy o provádění nápravných opatření. Dle názoru Ústavního soudu přitom mají i správní orgány v řízení o přestupcích povinnost striktně respektovat, a to se zřetelem k čl. 3 odst. 3 Listiny, výslovný ústavněprávní zákaz způsobit újmu na základních právech, kdy tato maxima v sobě rovněž zahrnuje právo neobviňovat sám sebe (např. nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 5. 2000, sp. zn. I. ÚS 533/98). Svůj názor pak žalobce podpořil odkazem na další judikaturu soudů i právní doktrínu.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný v rámci svého vyjádření ze dne 13. 3. 2018, které zdejšímu soudu došlo dne 21. 3. 2018, navrhl zamítnutí žaloby. Uvedl, že § 8 zákona o podmínkách provozu jasně stanovuje povinnosti vlastníka vozidla, který převádí motorové vozidlo na nového vlastníka. Jednání žalobce pak správní orgán prvního stupně na základě spolehlivě zjištěného skutkového stavu vyhodnotil jako porušení této povinnosti, přičemž s ohledem na míru společenské škodlivosti vyměřil žalobci pokutu na její samé spodní hranici. Postup správního orgánu prvního stupně pak žalovaný shledal jako správný, absentující porušení zákona.
8. Kroky činěné žalobcem dodatečně jej pak žádným způsobem nevyvíňují a nezabavují povinnosti registračně převést motorové vozidlo na nového vlastníka. Správní orgány jsou v daném případě dle názoru žalovaného na základě zákona o podmínkách provozu garantem toho, že v centrálním registru vozidel budou veškerá data korespondovat s reálným stavem. V další části žalovaný odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a pouze konstatoval, že zákonnou 10denní lhůtu považuje za dostatečnou k provedení předmětného úkonu.

IV. Ústní jednání

9. Ve věci proběhlo dne 15. 4. 2019 jednání před Krajským soudem v Brně, za účasti žalobce, jeho právního zástupce a žalovaného. V rámci tohoto účastnického řízení setrvali na svých stanoviscích a návrzích obsažených v jejich písemných podáních.

V. Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě soud rozhodl po nařízeném soudním jednání, neboť žalobce vyslovil s rozhodnutím věci bez nařízení jednání svůj nesouhlas. Dospěl přitom k názoru, že žaloba je důvodná a na základě ustanovení § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
11. Ze správního spisu vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti. Správnímu orgánu prvního stupně byl dne 11. 5. 2016 Policií České republiky, Městské ředitelství policie Brno, obvodní oddělení policie Brno – Královo pole, postoupen spisový materiál, obsahující oznámení přestupku ze dne 6. 5. 2016, č. j. KRPB-87944-16/PŘ-2016-060214 spolu s dalšími přílohami. V oznámení přestupku bylo uvedeno, že jsou žalobce a pan J. A. podezřelí z přestupku podle § 8 odst. 2 a § 83 odst. 1 písm. b) zákona o podmínkách provozu tím, že dne 3. 7. 2015 prodal žalobce na ul. základě kupní smlouvy své vozidlo, reg. značky, osobě J. A. a do současné doby není proveden zápis změny vlastníka silničního vozidla v registru vozidel.
12. Výše uvedené skutečnosti policejní orgán zjistil z trestního oznámení žalobce osobně doručeného dne 7. 3. 2016 a doplněného dne 15. 3. 2016 o přílohy Městskému státnímu zastupitelství v Brně, které toto postoupilo obvodnímu oddělení policie Brno – Komárov, které jej dále postoupilo prvně zmíněnému policejnímu orgánu. Obsahem trestního oznámení (č. 1. 3 správního spisu) bylo podezření ze spáchání přečinu poškození cizích práv podle § 181 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), kterého se dle oznamovaných skutečností měl pan J. A. dopustit tím, že dne 3. 7. 2015 na nezjištěném místě v Brně během uzavírání kupní smlouvy s předmětem koupě – osobního automobilu značky, reg. značky, uvedl žalobce v omyl tím, že mu přislíbil, že do čtrnácti dnů ode dne podpisu kupní smlouvy zajistí přepis vlastnictví a provozovatele předmětného vozidla v registru vozidel na svou osobu. Přílohami tohoto oznámení byly kopie kupní smlouvy uzavřené dne 3. 7. 2015 mezi žalobcem jako prodávajícím a panem J. A. jako kupujícím (č. 1. 4a správního spisu) a kopie čestného prohlášení pana J. A. ze dne 6. 3. 2016 (č. 1. 5 správního spisu) ohledně toho, že dne 3. 7. 2015 koupil od žalobce předmětné vozidlo a že se zavázal toto vozidlo do čtrnácti dnů přepsat v registru vozidel, což však nedodržel.
13. Dne 18. 4. 2016 u policejního orgánu žalobce podal vysvětlení, ve kterém kromě jiného uvedl, že byl vlastníkem předmětného vozidla, které však dne 3. 7. 2015 prodal panu J. A. Současně byla panu J. A. dána žalobcem i úředně ověřená plná moc k přepisu vozidla, kdy se zavázal toto řádně a včas „přeregistrovat“ tak, aby byl zapsán jako vlastník vozidla namísto osoby žalobce pan J. A. Žalobce byl přesvědčen, že vše bylo dle dohody vyřízeno až do února 2016, kdy mu byla od policejního orgánu doručena výzva k uhrazení blokové

pokuty, přičemž byl daným vozidlem spáchán přestupek. Začátkem března 2016 mu přišla další výzva obdobného znění, a to od správního orgánu. Žalobce měl následně kontaktovat pana J. A., který mu sdělil, že vozidlo na svou osobu „nepřepsal“, ale převedl jej další osobě – panu J. Š.

14. Pan J. A. podal policejnímu orgánu vysvětlení dne 29. 4. 2016. Uvedl, že na začátku července 2015 od žalobce koupil předmětné vozidlo, přičemž se měli dohodnout, že na základě plné moci pan J. A. v zákonem stanovené lhůtě na sebe vozidlo „přepíše“, což měl ostatně i v úmyslu. Asi po týdnu ho měl kontaktovat pan J. Š., který chtěl dané vozidlo odkoupit. Ke koupi následně došlo, přičemž součástí dohody mělo být také to, že pan J. Š. uvedené vozidlo ihned a svoji osobu „přepíše“. Skutečnost, že vozidlo nebylo do současnosti „přepsáno“, se měl pan J. A. dozvědět od žalobce na začátku roku 2016. Na základě tohoto pan A. kontaktoval pana Š. Ten mu měl sdělit, že na sebe předmětné vozidlo skutečně „nepřepsal“, ale že jej převedl svému známému, jehož jméno však neuvedl. Následně panu A. zaslal kupní smlouvu o prodeji předmětného vozidla ze dne 20. 7. 2015 mezi ním, jakožto prodávajícím a panem L. C. jakožto kupujícím.
15. Z úředního záznamu ze dne 4. 5. 2016 vyplynulo, že se v dané době pan L. C. nacházel ve výkonu trestu odnětí svobody a že policejní orgán k jeho výsledku nepřistoupil.
16. Součástí správního spisu je také kopie žádosti o zápis změny vlastníka nebo provozovatele předmětného silničního vozidla ze dne 4. 1. 2017, kterou společně podali žalobce a pan J. A.
17. Dne 4. 1. 2017 vydal správní orgán prvního stupně příkaz, č. j. ODSČ 12171/16-8, sp. zn. ODSČ 12171/16-DOL/PŘ, ve kterém uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku z nedbalosti dle § 83 odst. 1 písm. b) zákona o podmínkách provozu. Proti tomuto příkazu podal žalobce v zákonné lhůtě dne 24. 1. 2017 odpor, ve kterém vyloučil svou odpovědnost za spáchání předmětného přestupku.
18. Na ústním projednání přestupku konaném dne 4. 10. 2017 žalobce nad rámec toho, co uvedl v podání vysvětlení před policejním orgánem dne 18. 4. 2016, vypověděl, že u příslušného správního orgánu nebyl schopen předmětné vozidlo přepsat, když nemohl provést jeho evidenční technickou kontrolu, jelikož nevěděl, kde se vozidlo nacházelo.
19. Dne 30. 11. 2017 správní orgán prvního stupně vydal rozhodnutí, kterým stanovil, že žalobce spáchal přestupek dle § 83 odst. 1 písm. a) zákona o podmínkách provozu a uložil mu pokutu ve výši 1 000 Kč, stejně tak jako povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Proti tomuto podal žalobce dne 5. 12. 2017 odvolání, které opřel o v zásadě stejné námitky, jako v případě správní žaloby. Dne 17. 1. 2018 pak žalovaný vydal napadené rozhodnutí, kterým odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

Trvající přestupek a faktická nemožnost jeho ukončení

20. Žalobce v části své žaloby namítal faktickou nemožnost ukončení protiprávního stavu, tj. rozporu mezi skutečným vlastníkem předmětného vozidla a zápisem v registru silničních vozidel. Stejně tak upozornil, že ač správní orgány trvají na tom, že se dopustil trvajícího přestupku, nebylo mu žádným způsobem naznačeno, jak tento ukončit, přičemž jako trvající nebyl ani vyjádřen ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

21. Dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona o podmínkách provozu zápis změny vlastníka silničního vozidla v registru silničních vozidel provádí obecní úřad obce s rozšířenou působností v případě převodu vlastnického práva na základě společné žádosti dosavadního a nového vlastníka silničního vozidla a nového provozovatele silničního vozidla, není-li totožný s dosavadním nebo novým vlastníkem.
22. Podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona o podmínkách provozu žádost o zápis změny vlastníka silničního vozidla nebo oznámení se podává do 10 pracovních dnů ode dne převodu vlastnického práva k silničnímu vozidlu.
23. K žádosti o zápis změny vlastníka silničního vozidla se v případě převodu vlastnického práva dle § 8 odst. 4 písm. a) bod 2. zákona o podmínkách provozu přiloží protokol o evidenční kontrole silničního vozidla, který není starší než 14 dní.
24. Ustanovení § 83 odst. 1 písm. b) zákona o podmínkách provozu stanovuje, že se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 8 odst. 2 stejného zákona nepožádá o zápis změny vlastníka silničního vozidla.
25. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22. 2. 2005, č. j. 5 A 164/2002-44, publ. pod č. 832/2006 Sb. NSS, konstatoval, že „[t]rvajícím jiným správním deliktem je takový správní delikt, jímž pachatel vyvolá protiprávní stav, který posléze udržuje, popřípadě jímž udržuje protiprávní stav, aniž jej vyvolal. Jednání, jímž pachatel udržuje protiprávní stav, závadný z hlediska správního práva, tvoří jeden skutek a jeden správní delikt až do okamžiku ukončení deliktního jednání, tj. až do okamžiku odstranění protiprávního stavu. Lhůta pro uložení pokuty, případně pro zahájení řízení o uložení pokuty, začne běžet teprve od okamžiku ukončení trvajících správního deliktu. Pokaždé, když se správní orgán dozví, že delikvent i nadále udržuje protiprávní stav, tj. že stále nedošlo k ukončení trvajících jiného správního deliktu, počne vždy běžet nová subjektivní lhůta k uložení pokuty, resp. k zahájení řízení o uložení pokuty.“ Dle názoru krajského soudu je výše uvedené možno aplikovat také na problematiku trvajících přestupků.
26. Dle výše citované judikatury je vždy pro vyhodnocení správního deliktu (přestupku) jako trvajících rozhodující jeho charakter, tj. zda je jím vyvolán a následně udržován protiprávní stav či nikoliv. Zdejší soud pak obecně souhlasí se závěry správních orgánů, že se v případě nepodání žádosti o zápis změny vlastníka silničního vozidla jedná o trvajících správní delikt. V opačném případě by nastal stav, že po uložení pokuty by pachatel již mohl bez dalšího pokračovat v protiprávním jednání a nemohl by být donucen k dodržení povinnosti spočívající v podání žádosti o zápis změny vlastníka silničního vozidla tak, aby skutečný stav korespondoval se stavem zapsaným v registru silničních vozidel, k čemuž předmětná ustanovení zákona o podmínkách provozu směřují.
27. Dále § 77 zákona o přestupcích stanovuje, že výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, musí obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, formu zavinění, druh a výměru sankce, popřípadě rozhodnutí o upuštění od uložení sankce (§ 11 odst. 3), o započtení doby do doby zákazu činnosti (§ 14 odst. 2), o uložení ochranného opatření (§ 16), o nároku na náhradu škody (§ 70 odst. 2) a o náhradě nákladů řízení (§ 79 odst. 1).
28. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 12. 2014, č. j. 9 As 80/2014 - 37, k tomuto uvedl, že „[s]myslem přesného vymezení skutku ve výroku rozhodnutí je to, aby sankcionované jednání nebylo zaměnitelné s jiným jednáním. V rozhodnutí, jímž se trestá za spáchání

přestupek, je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt postižen. To lze zajistit jen dostatečnou konkretizací údajů, které skutek charakterizují. Taková míra podrobnosti je nezbytná pro celé řízení, a to zejména pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek, pro vyloučení překážky věci rozhodnuté, pro určení rozsahu dokazování a pro zajištění řádného práva na obhajobu. Přitom je třeba vycházet z významu výrokové části rozhodnutí, která je schopna zasáhnout práva a povinnosti účastníků řízení a jako taková pouze ona může nabýt právní moci. Pouze z řádně formulovaného výroku lze zjistit, zda a jaká povinnost byla porušena a jaká sankce byla uložena, pouze porovnáním výroku lze usuzovat na existenci překážky věci rozhodnuté, jen výrok rozhodnutí (a nikoli odůvodnění) může být vynucen správní exekucí.“

29. Obdobně zdejší soud ve svém rozsudku ze dne 8. 6. 2017, č. j. 30 A 110/2016-30, uvedl: „Otázku řádného popisu skutku tak nelze posuzovat jako hodnotu samu o sobě, ale především v návaznosti na jeho praktickou relevanci, tj. zejména relevanci pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek (zásada *ne bis in idem*), pro vyloučení překážky věci rozhodnuté. Současně nelze jednotlivé části vymezení skutku (místo, čas a způsob) hodnotit nezávisle na sobě. Popis skutku je totiž vymezen místem, časem a způsobem jeho spáchání současně.“
30. U trvajících deliktů (přestupků) je v obecné rovině požadavek na jejich časové vymezení vtělený do citovaného § 77 zákona o přestupcích naplněn, pokud je vymezeno období jejich páčání (srov. Jemelka, L., Vetešník, P. Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 419 – 420).
31. Z popisu skutku obsaženého ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně plyne, k jakému okamžiku žalobce svým omisivním jednáním vyvolal protiprávní stav („do 10 pracovních dnů ode dne 3. 7. 2015“), a tím započal páchat přestupek kladený mu za vinu. Z tohoto popisu naopak neplyne, zda a případně kdy bylo páčání přestupku ukončeno. Lze tedy dospět k závěru, že ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nebyla jednoznačně vymezena doba jeho páčání, a proto je toto rozhodnutí stíženo v tomto směru vadou.
32. Z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je možné seznat, že správní orgán prvního stupně, stejně jako poté žalovaný, považoval za okamžik ukončení páčání přestupku dle jazykového výkladu § 83 odst. 1 písm. b) zákona o podmínkách provozu podání nové žádosti o zápis změny vlastníka silničního vozidla, tj. 4. 1. 2017 (str. 3 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně). Toto však abscentuje ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.
33. V posuzovaném případě dle názoru krajského soudu může za určitých okolností dojít k porušení zásady *ne bis in idem*, a to vzhledem k tomu, že není ve faktické moci žalobce podat dle § 8 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 8 odst. 4 písm. a) bod 2 zákona o podmínkách provozu dostatečně způsobitou žádost tak, aby došlo k zápisu jiného vlastníka předmětného vozidla. Po odstupu času příslušné správní orgány nemusejí mít trvalý přestupek za ukončený a mohou přistoupit k dalšímu trestání žalobce, přičemž z výroku správního orgánu prvního stupně nelze usoudit, jak mají hodnotit časové období jeho páčání. V tomto ohledu krajský soud shledal žalobní námitku důvodnou a napadené rozhodnutí zrušil, přičemž žalovanému uložil, aby v dalším řízení došlo k nápravě výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ve směru ukončení trvání přestupku.

Existence plné moci a zavinění žalobce

34. Dalším důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí je pochybení žalovaného, resp. správního orgánu prvního stupně ve vztahu k nedostatečnosti zkoumání zavinění žalobce. Žalobce totiž mimo jiné namítal, že správní orgány nepřihlédly k existenci plné moci zmocňující pana J. A. k „přepisu“ vozidla, a tudíž i žalobcem dovozované absenci zavinění. Tuto svou argumentaci podpořil i obecným tvrzením o nedostatečném zhodnocení žalobcova zavinění ze strany správních orgánů. Předmětnou námitku krajský soud vyhodnotil jako z části důvodnou.
35. Soud se ztotožnil s názorem správních orgánů, že existence plné moci nezabavuje žalobce odpovědnosti za přestupek spočívající v porušení určité povinnosti, kterou měl zmocněnec vykonat. Toto ostatně vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 2 As 249/2015-36, publ. pod č. 3407/2016 Sb. NSS, ve věci kde byl pachatel při plnění povinnosti součinnosti při kontrole správním orgánem zastoupen někým jiným na základě udělené plné moci. Nejvyšší správní soud konstatoval, že „[o]becně samozřejmě není možné svou odpovědnost za deliktní jednání vyloučit tím, že se účastník nechá zastoupit při plnění svých povinností někým jiným na základě udělené plné moci. Jelikož kontrolovaná osoba má zajistit podmínky pro výkon kontroly, je pouze na ní, jakým způsobem tak učiní, a pokud si zvolí pro tyto účely zástupce, přebírá na sebe určitou míru rizika, zda tento zástupce povinnosti zastupovaného bezvadně splní. To bez dalšího platí v případě, že by se jednalo o odpovědnost za tzv. jiný správní delikt, kde se uplatňuje odpovědnost objektivní, tedy odpovědnost za riziko. Nicméně v případě přestupku se nejedná o odpovědnost za riziko, ale naopak se uplatňuje subjektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za zavinění. Je tedy bezpodmínečně nutné zkoumat toto zavinění u obviněného.“
36. Aby tedy žalobce mohl spáchat přestupek, který mu je kladen za vinu, musel by porušit povinnost plynoucí z § 8 odst. 2 písm. a) zákona o podmínkách provozu minimálně z nevědomé nedbalosti, tj. měl a mohl vědět, že udělením plné moci a následnou pasivitou ve vztahu k zjištění, zda skutečně došlo ze strany zmocněnce k podání žádosti o zápis, poruší svou povinnost [viz § 4 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích]. Protože se správní orgán prvního stupně vypořádal s možným zaviněním žalobce pouhým konstatováním, že „[...] se jedná o zavinění z nedbalosti, neboť mu nebyl prokázán úmysl“ (viz str. 4 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně), a žalovaný se s tímto pouze ztotožnil (viz str. 4 napadeného rozhodnutí), krajský soud dospěl k názoru, že ze strany správních orgánů nedošlo k dostatečnému posouzení zavinění žalobce. Vzhledem k tomu, že zavinění je jedním ze základních znaků skutkové podstaty předmětného přestupku, nelze jeho hodnocení odbýt tím, že pokud není prokázán úmysl, musí nutně nastat nedbalost.
37. Žalovaný se tak v dalším řízení musí zabývat tím, zda žalobce spáchal přestupek zaviněně, přičemž vzhledem k citovanému rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 2 As 249/2015 je nutné přihlídnout k tomu, že se v posuzovaném případě jednalo o přestupek trvající a současně o přestupek vztahující ke společné povinnosti konat [§ 8 odst. 1 písm. a) zákona o podmínkách provozu].
38. Pro úplnost krajský soud přistoupil k vypořádání i dalších námitek, jelikož tyto vyhodnotil jako neoddělitelné od celkové argumentace žalobce, neboť spolu úzce souvisí a přezkum zdejšího soudu by nebylo možné shledat vyčerpávajícím.

Materiální stránka přestupku

39. Žalobce dále zpochybnil, že byla naplněna materiální stránka jím spáchaného přestupku a vytkl žalovanému, resp. správnímu orgánu prvního stupně, že toto nezhodnotil vzhledem k okolnostem jeho případu.
40. Jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za delikt, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak deliktu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45). Uvedeným soud nikterak nezpochybňuje fakt, že k naplnění materiálního znaku přestupku nemusí dojít vždy, když je naplněn jeho formální znak. Nicméně společenská škodlivost (dříve společenská nebezpečnost) jednání by nebyla naplněna, pokud by existovaly zvláštní okolnosti případu, které by škodlivost jednání zásadním způsobem snižovaly pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků (např. význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele či míra jeho zavinění, srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, č. j. 8 As 34/2012-35, ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-46, publ. pod č. 2011/2010 Sb. NSS, či ze dne 26. 4. 2013, č. j. 5 As 76/2011-78, nebo ze dne 7. 4. 2017, č. j. 7 As 61/2017-34).
41. Naplnění kterékoliv z uvedených skutečností nikdy v průběhu řízení před správními orgány (a fakticky ani před soudem) žalobce netvrdil. Jestliže žalobce tvrdí, že následnou snahou o nápravu způsobeného protiprávního stavu mělo dojít ke splnění podmínek použití materiálního korektivu a zásady subsidiarity trestní represe, tak toto tvrzení nijak nenaplňuje požadavek na „zvláštní okolnosti případu“. Účel § 8 odst. 1 a 2 zákona o podmínkách provozu spočívá v tom, že údaje v registru silničních vozidel budou korespondovat se stavem skutečným. Naplnění tohoto účelu bylo jednáním, resp. nejednáním žalobce znemožněno, a to po dobu několika let, bez ohledu na jeho pozdější snahu tento následek zhojit. Právem chráněný zájem tak bezpochyby porušen byl, a to dle názoru zdejšího soudu za spíše standardních okolností.
42. Pro doplnění zdejší soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2011, č. j. 1 Afs 14/2011-62, v němž bylo uvedeno, že „[i] přesto, že jsou správní orgány povinny konkrétní společenskou nebezpečnost deliktu zkoumat, není zpravidla nutno, aby se jí explicitně zabývaly i při odůvodňování svých rozhodnutí. V zásadě totiž platí, že materiální stránka správního deliktu je dána již naplněním skutkové podstaty deliktu. Až ve chvíli, kdy je z okolností případů jasné, že existují takové výjimečné skutečnosti, jejichž nezohlednění by vedlo k výsledku zjevně rozpornému s účelem a funkcí správního trestání (tedy ve chvíli, kdy konkrétní společenská nebezpečnost nedosahuje ani minimální hranice typové nebezpečnosti), musí se intenzitou konkrétní společenské nebezpečnosti zabývat i v odůvodnění.“
43. Soud z tvrzení žalobce neshledal žádné mimořádné okolnosti, ze kterých by vyplývalo snížení míry škodlivosti jednání pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků. Krajský soud tak považuje námitku absence materiální stránky přestupku a naplnění zásady subsidiarity trestní represe za nedůvodnou.

Porušení zásady „nemo tenetur se ipsum accusare“

44. Na závěr zdejší soud uvádí, že lze souhlasit s žalobcovým vymezením porušení zásady zákazu donucování k sebeobviňování, odkazy na judikaturu i právní doktrínu. K tomu je ale nutné upozornit i na další judikaturu, jako např. stanovisko pléna Ústavního soudu ze

dne 30. 11. 2010, sp. zn. Pl. ÚS-st. 30/10, publ. pod č. ST 30/59 ÚS, které určilo, že předmětné pravidlo nelze považovat za bezbřehé.

45. Stejně tak zdejší soud považoval za přílehlavý nálezn Ústavního soudu ze dne 9. 10. 2007, sp. zn. I. ÚS 677/03, publ. pod č. 47/2007 ÚS n. Jádrem této původně trestněprávní věci byla námitka stěžovatele, že soudní orgány použily jako důkaz jeho vysvětlení podané před správním orgánem, v čemž bylo spatřováno porušení práva na spravedlivý proces ve smyslu zásady *nemo tenetur se ipsum accusare*. V dané věci dal Ústavní soud za pravdu stěžovateli, jelikož orgány činné v trestním řízení vycházeli pouze z obsahu tohoto vysvětlení. Ústavní soud pak konstatoval, že by bylo možné ohlédnout od tohoto zásahu do práva stěžovatele jen v případě, „[...] pokud by závěr o spáchání trestného činu byl dostatečně podložen jinými provedenými důkazy. To však ani ze spisu, ani z napadených rozhodnutí dostatečně průkazně vyvodit nelze.“ Jinými slovy tedy není možné usuzovat na porušení zásady zákazu donucování k sebeobviňování jen z jednotlivého podkladu pro zahájení trestní řízení.
46. Jak již bylo několikrát v minulosti judikováno, při správním trestání dochází přiměřeně k uplatňování řady procesních principů dopadajících na právo trestní (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2015, č. j. 10 As 251/2014-53, nebo ze dne 12. 12. 2014, č. j. 2 Afs 80/2012-189).
47. Krajský soud tak musí uvést, že podkladem pro rozhodnutí správního orgánu prvního stupně byly kromě trestního oznámení žalobce další skutečnosti, jak vyplývá z odůvodnění tohoto rozhodnutí (str. 3 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně), jakožto například výpověď žalobce ze dne 4. 10. 2017 (č. l. 60 správního spisu), čestné prohlášení pana J. A. ze dne 6. 3. 2016 (č. l. 5 správního spisu), kopie kupní smlouvy ze dne 3. 7. 2015 (č. l. 4a správního spisu) či výpis z registru silničních vozidel ze dne 28. 7. 2016 (č. l. 31 správního spisu).
48. Při aplikaci výše uvedených závěrů Ústavního soudu na posuzovanou věc tak krajský soud neshledal ze strany správních orgánů zásah do základního práva žalobce v podobě zásady *nemo tenetur se ipsum accusare*. Sám žalobce na ústním jednání konaném dne 4. 10. 2017 uvedl veškeré skutečnosti, ze kterých správní orgán prvního stupně mohl jednoznačně dovodit porušení § 8 odst. 2 písm. a) zákona o podmínkách provozu. Stejně tak mohl na porušení této povinnosti usuzovat i z dalších podkladů, tedy kupní smlouvy ze dne 3. 7. 2015 a výpisu z registru silničních vozidel ze dne 28. 7. 2016. Závěr o spáchání předmětného přestupku tak byl podložen i jinými dostatečně provedenými důkazy, tudíž krajský soud vyhodnotil námitku porušení zásady zákazu donucování k sebeobviňování jako nedůvodnou.

VI. Shrnutí a náklady řízení

49. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud po provedeném řízení k závěru, že napadené rozhodnutí je třeba zrušit pro nezákonnost spočívající v nedostatečném vymezení skutku ve výroku a nepřezkoumatelnost ve vztahu k nedostatečnému zhodnocení zavinění žalobce jakožto jednoho z formálních znaků posuzovaného přestupku. Zdejší soud tak napadené rozhodnutí dle § 78 odst. 1 a § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém je žalovaný dle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem soudu.
50. Výroky o nákladech řízení mají oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na

náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Náklady řízení žalobce sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a z odměny a náhrady hotových výdajů zástupce žalobce. Odměna zástupce činí dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů za tři úkony právní služby (příprava a převzetí věci, seps žaloby a účast na jednání) 3 x 3 100 Kč a náhrada hotových výdajů činí dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky 3 x 300 Kč. Jelikož vyjádření právního zástupce na výzvu soudu ze dne 19. 4. 2018, č. j. 73 A 3/2018-22, představovalo pouze triviální podání, které nadto bylo konzumováno jeho účastí u jednání, soud požadovanou náhradu nákladů za tento úkon nepřiznal. Celková výše nákladů řízení žalobce tak činí 13 200 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 15. dubna 2019

Mgr. Petr Sedlák, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
B. Z.